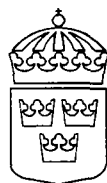

Bostadsutskottets yttrande

1991/92:BoU3y

Skattesatsen för hushållssektorns
kapitalinkomster

1991/92
BoU3y

Till skatteutskottet

Skatteutskottet har berett bostadsutskottet tillfälle att inkomma med yttrande över proposition 1991/92:60 om skattepolitik för tillväxt jämte motioner.

Bostadsutskottet begränsar sitt yttrande till att omfatta förslaget i propositionen och de med anledning av propositionen väckta motionerna i den mån förslagen rör frågor om bostadsfinansieringen.

Med denna avgränsning omfattar detta yttrande förslaget i avsnitt 5.1 i propositionen om sänkt skattesats för hushållssektorns kapitalinkomster (prop. s. 69–73).

De motioner som med den avgränsning som gjorts behandlas i detta betänkande är motionerna 1991/92:Sk21 av Lars Hedfors m.fl. (s) yrkande 5 samt 1991/92:Sk22 av Lars Werner m.fl. (v) yrkandena 1 och 5.

I motionerna 1991/92:Sk21 (s) yrkande 5 och 1991/92:Sk22 (v) yrkande 1 yrkas avslag på propositionen i den del den behandlas i detta yttrande. I v-motionen hemställs i yrkande 5 att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts angående riktlinjerna för reformering av kapitalinkomstbeskattningen.

Utskottet

I den del propositionen behandlas i detta yttrande innebär regeringsförslaget att skattesatsen för fysiska personers och dödsboms kapitalinkomster sänks från 30 % till 25 % fr.o.m. år 1993. Som motiv för att sänka fysiska personers kapitalinkomster anförts i propositionen att den nuvarande skattesatsen på 30 % är förhållandevis hög i ett internationellt perspektiv med hänsyn till att beskattningen omfattar alla slag av nominellt beräknade kapitalinkomster och således även reavinster. I propositionen anförts vidare att det i andra länder förekommer både högre och lägre skattesatser men att den faktiska beskattningen ofta är väsentligt lägre genom omfattande undantag från beskattningen. En hög beskattning av kapitalinkomster bidrar enligt propositionen till att göra Sverige mindre attraktivt för personer med kapital och entreprenöranda. En sådan beskattning anges därmed motverka en angelägen tillväxt.

Slopad förmögenhetsskatt och sänkt arvs- och gåvoskatt är, tillsammans med en generell sänkning av skattesatsen för hushållens kapitalinkomster åtgärder som stimulerar sparandet. Den viktigaste åtgärden av dessa anges vara sänkningen av skattesatsen för hushållens kapitalinkomster.

Bland motiven för en sänkning av kapitalinkomstskattesatsen nämns i propositionen att en sådan sänkning tillsammans med en förändring avseende räntebidragen för ny- och ombyggnad av bostäder ger en viss budgeteffekt, något som i sin tur anges ge utrymme för ytterligare skattesänkningar. I propositionen diskuteras om skattesatsen bör vara 25 %, 20 % eller rent av 15 %. En sänkt skattesats ökar boendekostnaderna för belånade egnahem och bostadsrätter. Bl.a. i avsikt att undvika alltför stora boendekostnadsökningar föreslås att skattesatsen, som framgått ovan, bestäms till 25 %. Den i propositionen föreslagna nivån anges innebära inte obetydliga förbättringar när det gäller att få till stånd ett ökat sparande samtidigt som en höjning av boendekostnaderna begränsas. Sänkningen av skattesatsen föreslås ske den 1 januari 1993.

En justering av räntebidragen för hyres- och bostadsrättshus bör enligt propositionen göras som en följd av sänkningen av kapitalinkomstskattesatsen i avsikt att upprätthålla neutraliteten mellan de olika upplåtelseformerna. Den garanterade räntan för nybyggda egnahem är för närvarande 4,9 % det första året. För ett nybyggt flerbostadshus är den 70 % därav eller 3,4 %. Ett upprätthållande av denna neutralitet vid en kapitalskattesats om 25 % och vid en oförändrad garanterad ränta för egnahemmen ger en garanterad ränta det första året på ca 3,7 % för flerbostadshusen. En sänkning av räntebidragen för sådana hus reducerar enligt propositionen de offentliga utgifterna med 1,41 miljarder kronor.

I de två motioner som behandlas i detta yttrande — motionerna Sk21 (s) och Sk22 (v) — yrkas avslag på regeringsförslaget i den del det behandlas i detta yttrande.

I motionerna anförs att, sett ur ett övergripande perspektiv, ett förverkligande av regeringsförslaget skulle innebära att den skattemässiga balansen mellan arbets- och kapitalinkomster rubbas och att förslaget från fördelningspolitisk utgångspunkt inte är acceptabelt. Motionärerna anser att regeringsförslaget inte bör genomföras.

I vad motionerna rör kapitalinkomstbeskattningen anförs i s-motionen bl.a. att en sänkning av skatten på kapital är orättvis och att den bidrar till ineffektiv resursanvändning. Dessutom innebär förslaget ett klart brott mot skatteöverenskommelsen mellan socialdemokraterna och folkpartiet liberalerna. Det har ännu inte varit möjligt att studera de slutliga effekterna på bostadsmarknaden av de förändringar som skatteöverenskommelsen innebar. Det är också olyckligt att regeringen föreslår förändringar samtidigt som vi har lågkonjunktur. Vad nu anförts innefattas i avslagsyrkande 5 i motionen.

Utifrån en grundläggande uppfattning om skattesystemets utformning avstyrks regeringsförslaget i partimotionen Sk22 från vänsterpartiet. I denna motion anförs bl.a. att skattesystemet skall utjämna skillna-

der i inkomster och förmögenhet. Det skall bl.a. innehålla regler om progressiv beskattning av arbetsinkomster, ökad skatt på kapital, differentierade indirekta skatter och ökad skatt på produktion. Vad rör frågan om sänkt kapitalinkomstskatt anför motionärerna att den minskade avdragsrätten belastar många hushåll med tämligen begränsade inkomster och höga boendekostnader. I yrkande 1 föreslås att riksdagen avslår propositionen. I yrkande 5 i motionen föreslås riksdagen som sin mening ge regeringen till känna vad i motionen anförts om riktlinjer för en reformering av kapitalbeskattningen. Motionärerna finner det motiverat att en allmän översyn av kapitalbeskattningen görs i syfte att ge denna en utformning som främjar såväl tillväxt som fördelningspolitiska krav.

Bostadsutskottet vill anföra följande. Såvitt förslagen i propositionen om ändring av kapitalinkomstskattenivån rör boendekostnaderna anser utskottet att regeringsförslaget är acceptabelt. Som anføres i propositionen bör den föreslagna sänkningen av kapitalinkomstbeskattningen innebära ett ökat sparande samtidigt som boendekostnadsökningarna begränsas.

Utskottet föreslår att skatteutskottet tillstyrker propositionen i nu berörd del och avstyrker partimotionerna Sk21 (s) yrkande 5 och Sk22 (v) yrkande 1, båda motionerna i motsvarande del.

Bostadsutskottet kan inte se att något väsentligt skulle vara att vinna på att göra en översyn av kapitalinkomstbeskattningen enligt de riktlinjer som föreslås i partimotion Sk22 (v) varför även yrkande 5 i denna motion bör avstyrkas av skatteutskottet.

Stockholm den 3 december 1991

På bostadsutskottets vägnar

Agne Hansson

I beslutet har deltagit: Agne Hansson (c), Oskar Lindkvist (s), Knut Billing (m), Bertil Danielsson (m), Erling Bager (fp), Lennart Nilsson (s), Ulf Lönnqvist (s), Mikael Odenberg (m), Rune Evensson (s), Dan Eriksson i Stockholm (nyd), Britta Sundin (s), Birger Andersson (c), Marianne Carlström (s), Lars Stjernkvist (s) och Harry Staaf (kds).

Från vänsterpartiet, som inte företräds av någon ordinarie ledamot i utskottet, har suppleanten Eva Zetterberg (v) varit närvarande vid den slutliga behandlingen av ärendet.

Avvikande mening

Oskar Lindkvist, Lennart Nilsson, Ulf Lönnqvist, Rune Evensson, Britta Sundin, Marianne Carlström och Lars Stjernkvist (alla s) anser att den del av utskottets yttrande som under rubriken Utskottet börjar med "Bostadsutskottet vill" och slutar med "motsvarande del" bort ha följande lydelse:

Utskottet avstyrker förslaget i propositionen om en sänkning av kapitalinkomstskattesatsen från 30 % till 25 %. Det finns inte tillräckliga skäl att så snart efter den genomgripande skattereform som socialdemokraterna och folkpartiet liberalerna stod bakom långtgående förändringar i skattesystemet. Ett förverkligande av det nu framlagda regeringsförslaget kommer att påverka människors boendekostnader på ett inte acceptabelt sätt. Vid en oförändrad garanterad räntesats det första året om 4,9 % för egnahemmen kommer den garanterade räntan för flerbostadshusen att höjas från 3,4 % till 3,7 % om det nu diskuterade regeringsförslaget genomförs. En effekt av ett förverkligande av förslaget kan beräknas bli att kostnaderna för boende i flerbostadshus i en normal trerummare därmed kommer att stiga med ca 200 kr. i månaden. Denna fördyring skall läggas till de övriga som ett förverkligande av förslaget att inte införa räntelån innebär. I den socialdemokratiska partimotionen Bo2 har dessa beräknats till 1 500—1 700 kr./månad. Denna fråga behandlar utskottet i betänkandet BoU9. Vidare bör framhållas att en sänkning av kapitalskatten rubbar balansen mellan arbete och kapital, en effekt som inte bara ger ett orättvist utfall utan också bidrar till en ineffektiv resursanvändning. Dessutom ökar risken för skatteplanering.

Enligt bostadsutskottets mening bör effekterna av en ändring i kapitalinkomstbeskattningen analyseras innan eventuella förändringar genomförs. Bl.a. bör övervägas

- graden av det internationella beroendet,
- effekterna av skillnaderna mellan Sveriges och andra OECD-länders effektiva skatter på olika inkomster, investeringar m.m.,
- känsligheten hos olika produktionsfaktorer och ekonomiska aktiviteter,
- EG-medlemskapets rent faktiska betydelse för de svenska skatterna.

Sammanfattningsvis anser bostadsutskottet att de båda partimotionerna från socialdemokraterna och vänsterpartiet — motionerna Sk21 yrkande 5 resp. Sk22 yrkande 1 — om avslag på propositionen bör tillstyrkas såvitt de behandlas i detta betänkande.

Meningsyttring av suppleant

Meningsyttring får avges av suppleant från vänsterpartiet, eftersom partiet inte företräds av ordinarie ledamot i utskottet.

Eva Zetterberg (v) anför:

Avslag på propositionen i vad avser sänkning av kapitalinkomstsatsen

Jag instämmer med vad i den avvikande meningen anförts.

Översyn av kapitalinkomstbeskattningen

Som anförts i vänsterpartiets partimotion Sk22 finns skäl att göra en allmän översyn av kapitalbeskattningen i syfte att ge den en utformning som främjar såväl tillväxt som fördelningspolitiska krav. Jag föreslår att skatteutskottet med instämmande i förslaget i motionen som sin mening ger regeringen till känna att en utredning tillsätts med uppgift att lägga fram förslag till en ny kapitalbeskattning. Den nu förordade utredningen bör remissbehandlas så att riksdagen kan erhålla ett fullgott beslutsunderlag.

